

ลัทธินิครนถ์

มี ๒ นิกาย คือ
นิกายเศวตัมพร แปลว่าพวกนุ่งห่มผ้าขาว
นิกายทศัมพร แปลว่าพวกนุ่งห่มทศ คือไม่นุ่งผ้า

ทำไมจึงแก้ผ้า

เพราะเชื่อว่าบุคคลที่บรรลุนิพพานแล้วก็ไม่จำเป็นต้องอายุ ไม่ต้องนุ่งผ้า

นิครนถ์จะทรมาณตัวเองด้วยการใช้ก้อนหินถ่วงน้ำหนักถึงวาระสุดท้ายคือกรรมตนเองจนตาย ไม่กินน้ำไม่กินอาหาร เป็นการปฏิบัติอุกฤษฏ เป็นการย่างกิเลส

มีความเชื่อว่า กรรมทั้งหลายที่ทำมา ชดใช้ในอัฐภาพนี้เมื่อสิ้นเวทนา ก็สิ้นกรรมเมื่อสิ้นกรรม ก็สิ้นทุกข์เชื่อว่า การทำแบบนี้จะหลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด

มีความเชื่อว่าการทรมาณตนเองเป็นการทำกิเลสให้เหือดแห้ง โดยการเผาตัวเอง

ลักษณะนี้ไม่ใช่ข้อปฏิบัติในศาสนาของพระชินเจ้า เป็น **อัฐตกิลมถานุโยค** เป็นการทรมาณตนเองให้ลำบากเปล่า เป็นทวิภูติและเป็นโทสะ ข้อปฏิบัติเหล่านี้เพราะเขารังเกียจกาม รังเกียจการหมกมุ่นในกาม จึงมาทรมาณตนเอง ถือว่าเป็นการทำให้กิเลสทั้งหลายหดแห้งไป

ปุพเพตเหตุกฏิจิ

เชื่อว่ากรรมหมดได้ด้วยการชดใช้กรรม
เมื่อสิ้นกรรมก็สิ้นทุกข์ เมื่อสิ้นทุกข์ก็สิ้นเวทนา

พระพุทธเจ้าเคยถามพวกนิครนถ์ ว่าชาติที่แล้วทำกรรมอะไรมา
นำมาเท่าไร จะชดใช้เท่าไร และกรรมนี้จะหมดเมื่อไร แต่
ลูกศิษย์นิครนถ์ตอบไม่ได้เลย

แม้แต่คนไทยเราบางคนก็ยังเชื่อว่ากรรมหมดได้ด้วยการชดใช้
เช่นทนอยู่ใช้กรรมไป

สิ่งที่เราเห็นก็คือสิ่งที่เราเคยเป็น และเราจะเป็นอีก

ขณะใช้จิวาร

ก็พิจารณาด้วยปัจจัยขณะว่า จิวารนี้เราชุ่มแล้ว เพื่อบำบัด ป้องกันความหนาว ความร้อน สัมผัสจากเหล็บบุ้งลมแดดและสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย และปกปิดส่วนที่หน้าอาย

ขณะกินอาหาร

อาหารนี้เรากินไปแล้ว ไม่ใช่เป็นไปเพื่อความเพลิดเพลิน สนุกสนานมัวเมา แต่เป็นไปเพื่อเกิดกำลังพลังทางกาย ไม่ได้เป็นไปเพื่อประดับตกแต่ง แต่เป็นไปเพื่อความตั้งอยู่ได้แห่งกายนี้ เพื่อความเป็นไปได้ของอัตรภาพ เพื่อความสิ้นไปแห่งความลำบากทางกาย เพื่ออนุเคราะห์แก่การประพฤติพรหมจรรย์

การที่จะทำ ศีล สมาธิ ปัญญา ที่ยังไม่เกิดขึ้นให้เกิดขึ้นเรียกว่า ศาสนพรหมจรรย์ อันต่างด้วยสิกขา ๓ เป้าหมายสูงสุดคือ มรรคพรหมจรรย์ การไปประชุมศีล สมาธิ ปัญญา ในโลกุตตระ

ด้วยการทำอย่างนี้เราย่อมระงับเสียได้ซึ่งทุกขเวทนาเก่าคือ ความหิว

๑. เป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์
๒. เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม
๓. ขณะที่ยังมีสติสัมปชัญญะหรือไม่
๔. พิจารณาเห็นด้วยความเป็นดิน น้ำ ไฟ ลม เป็นต้น เราจะหลอเลียงกายนี้ให้เป็นไปได้อย่างไร เพื่อจะเป็นปัจจัยให้ ศีล สมาธิ ปัญญา ที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น

จักระ การหมุนอิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน

ให้อาหารเป็นตัวหล่อเลี้ยงเพียงเพื่อให้จักระหมุนเป็นไปได้

ถ้ากินเกิน หรือกินอาหารที่ไม่เหมาะสม ปัญญาจะไม่โลดแล่น ร่างกายอึดอัด

หากอีก ๔-๕ คำจะอ้อม ก็ให้หยุดกินแล้วดื่มน้ำ

ขณะใช้สอยเสนาสนะ

เสนาสนะที่อยู่นี้ เรา ใช้สอยแล้วเพื่อบำบัดความหนาว บำบัดความร้อน สัมผัสอันเกิดจากเหลือบยุง ลม แดด เท่านั้น เพียงเพื่อจะบรรเทาอันตรายอันจะพึงมีจากดิน ฟ้า อากาศ และ เพื่อความเป็นผู้ยินดีอยู่ในที่หลีกเร้น สำหรับ ทำ กายภาวนา ศีลภาวนา จิตตภาวนา และ ปัญญา ภาวนาให้เกิดขึ้นเท่านั้น

ขณะใช้ยารักษาโรค

คิลานเภสัชบริขารนี้ เราบริโภคเพียงเพื่อบำบัดทุกข์เวทนาอัน บังเกิดขึ้นแล้วมีอาพาธต่างๆเป็นมูล เพื่อความเป็นผู้ไม่มีโรค เบียดเบียนอย่างยิ่ง

ธรรมทายาทสูตร

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงเป็นธรรมทายาท อย่าเป็นอามิสทายาทเลย พระองค์ทรงประทานปัจจัยสันนิสสิตศีล ให้เพื่อป้องกัน พุทธบริษัทติดอยู่ในอามิสทั้ง ๓

ปาติโมกข์สังวร

ปาติโมกข์สังวรศีล ต้องบริบูรณ์ด้วยศรัทธา มีความเลื่อมใสในพระบรมศาสดา มีตถาคตโพธิสัทธา พระบรมศาสดาเป็นผู้รู้ธรรมหมดจด ทรงบัญญัติสิกขาบทให้ แก่ภิกษุเพื่อพ้นวิภวทุกข

อินทริยสังวร

อินทริยสังวรศีล ต้องสมบูรณ์ด้วยสติ ฉะนั้น ถ้ามีความ สมบูรณ์ด้วยสติจะสามารถรักษาอินทริยสังวรให้บริบูรณ์ ได้เพราะมีสติเป็นเหตุให้สำเร็จ

วิริยะสังวร

อาชีวนปาริสุทธิศีล ต้องสมบูรณ์ด้วย วิริยะ (วิริยะสัมมา อาชีวะ) มีความสมบูรณ์ด้วยวิริยะที่ดีเท่านั้น จะเว้นจาก การเลี้ยงชีพที่เป็นมิจฉาอาชีพได้ มีการเว้นจากการ เลี้ยงชีพที่ไม่สมควร ภิคุไม่ควรทำอุบาย ๔ อย่าง

๑. แสดงนิมิตต่างๆ เพื่อให้เขามาถวาย
๒. แสดงนิมิตโดยพูดอ้อมๆ เพื่อให้เขามาถวาย
๓. แสดงนิมิตด้วยการพูดมายาเปลี่ยนไปมาหวานล่อม เพื่อให้เขามาถวาย
๔. การขอด้วยปาก

อุบายทั้ง ๔ อย่าง ภิคุไม่ควรทำเพื่อให้ได้ จีวร อาหาร กุฎีวิหาร หรือยา ไม่ควรขอโดยตรง

ปัจจัยสันนิสสิตศีล

ต้องบริบูรณ์ด้วยปัญญา ฉะนั้น ผู้มีปัญญาพิจารณาเห็นโทษและประโยชน์ในการใช้สอยปัจจัย ๔ พิจารณาในเวลาที่ได้รับ และพิจารณาในเวลาที่ใช้สอยและบริโภค

พิจารณาโดยความเป็นธาตุคือ จีวร อาหาร เสนาสนะเหล่านี้เป็นแต่เพียงธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม หรือพิจารณาเป็นปฏิภูลกรรมฐาน อาหารปฏิภูลสัจจะ

บททวน ใน ep 114

บริโภค ๕

๑. เถยยบริโภค ภิกษุทุศีล เหมือนขโมย
๒. อิมบริโภค ภิกษุไม่พิจารณาก่อน ใช้สอยเป็นหนี้
๓. ทายัชชบริโภค อริยบุคคลเบื้องต่ำ ๓ เป็นทายาท
๔. สามีบริโภค พระอรหันต์ เป็นเจ้าของ
๕. อาณันยบริโภคชภาค ภรรยาบริโภคด้วยความไม่เป็นหนี้

พิจารณาในเวลาบริโภคแต่ไม่ได้พิจารณาเวลารับไม่เป็นอาบัติ
ถ้าไม่ได้พิจารณาเวลาบริโภคเป็นอาบัติ

การบริสุทธิได้ด้วย ๔ อย่าง

เทศนาสุทธิ
สังวรสุทธิ
ปริเยฐฐิติสุทธิ
ปัจจัยเวกชนสุทธิ

๑. ถ้าเป็นอาบัติบริสุทธิได้ด้วยการศึกษา
 ๒. บริสุทธิด้วยการสำรวมปิดบาป
 ๓. บริสุทธิด้วยการแสวงหา
 ๔. บริสุทธิด้วยการพิจารณา
- ปาติโมกข์สังวรศีล
อินทริยสังวรศีล
อาชีวะปาริสุทธิศีล
ปัจจัยสันนิสสิตศีล

คำว่าขอ แปลว่าข้าพเจ้าจะทำให้เกิดขึ้น ไม่ใช่การร้องขอหรือผล อธิษฐานแล้วทำ

คำตั้งความปรารถนา

บุญใดที่ข้าพเจ้าทำในบัดนี้ เพราะบุญนั้นและการอุทิศแผ่ส่วนบุญนั้น ขอให้ข้าพเจ้าทำให้แจ้งโลกุตระธรรม๙ ในทันที ถ้าข้าพเจ้ายังเป็นผู้อาภัพอยู่ ยังต้องท่องเที่ยวไปในวัฏฏสงสาร ขอให้ข้าพเจ้าเป็นเหมือนพระโพธิสัตว์ผู้เที่ยงแท้ ได้รับพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าแล้ว ไม่เข้าถึงฐานะแห่งความอาภัพ ๑๔ อย่าง ข้าพเจ้าพึงเว้นจากเวรทั้ง ๕ พึงยินดี

ในการรักษาศีลไม่เกาะเกี่ยวในกามคุณทั้งห้า พึงเว้นจากเปือกตมกล่าวคือกาม

ขอให้ข้าพเจ้าไม่พึงประกอบด้วยทิฏฐิชั่ว พึงประกอบด้วยทิฏฐิที่ดีงาม ไม่พึงคบมิตรชั่ว พึงคบแต่บัณฑิตทุกเมื่อ ขอให้ข้าพเจ้าเป็นบ่อเกิดแห่งคุณ คือศรัทธา สติ ทิริ โอตตปปะ ความเพียร และขันติ พึงเป็นผู้ที่ศัตรูครอบงำไม่ได้ ไม่เป็นคนเขลา คนหลงงมงาย

ขอให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ฉลาดในอุบายแห่งความเสื่อมและความเจริญ เป็นผู้เฉียบแหลมในอรรถและธรรม ขอให้ญาณของข้าพเจ้า เป็นไปไม่ขัดข้องในธรรมที่ควรรู้ ดุจลมพัดไปในอากาศ ฉะนั้น ความปรารถนาใดๆ ของข้าพเจ้าที่เป็นกุศล ขอให้สำเร็จโดยง่ายทุกเมื่อ คุณที่ข้าพเจ้ากล่าวมาแล้วทั้งปวงนี้ ขอจงมีแก่ข้าพเจ้าทุกภพ

เมื่อใดพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้แสดงธรรมเครื่องพ้นทุกข์ เกิดขึ้นแล้วในโลก เมื่อนั้น ขอให้ข้าพเจ้าพ้นจากกรรมอันชั่วช้าทั้งหลาย เป็นผู้ได้ออกาสแห่งการบรรลุนิพพาน ขอให้ข้าพเจ้าพึงได้ความเป็นมนุษย์ ได้เพศบริสุทธิ ได้บรรพชาอุปสมบทแล้ว เป็นคนรักศีล มีศีล ทรงไว้ซึ่งพระศาสนาของพระศาสดา ขอให้เป็นผู้มีการปฏิบัติโดยสะดวก ตรัสรู้ได้พลันกระทำให้แจ้งซึ่งอรรถผลอันเลิศ อันประดับด้วยธรรมมีวิชาเป็นต้น

ถ้าหากพระพุทธเจ้ายังไม่บังเกิดขึ้น แต่กุศลกรรมของข้าพเจ้าเต็มเปี่ยมแล้ว ขอให้ข้าพเจ้าพึงได้ญาณเป็นเครื่องรู้เฉพาะตนอันสูงสุดเทอญ

ปัจจุบนะรูปปะคาธา แปล

คำถาม เวลาเทวดาแฝงทำได้อย่างไรเมื่อเราก็มีชั้นที่ ๕ ชั้นที่เหมือนกัน

เทวดาไม่ได้มาเข้าสิง แต่เป็นการใช้อำนาจจิตควบคุมจิตใจ
เป็นไปตามที่เขาต้องการ

บุคคลที่จะถูกครอบงำจิตได้ต้องเป็นคนสภาพจิตอ่อนแอ คือ
กำลังบุญน้อยกว่าเทวดา ทาน ศีล ภาวนา

ไม่ใช่เรื่องมงาย แต่เป็นเรื่องตรงไปตรงมาระหว่างมนุษย์
และอมมนุษย์

คำถาม คำพูดที่ว่าเรียนเยอะปวดหัว มีจริงหรือไม่

ไม่ศึกษาแบบอาลขทูปริยัติ แต่ศึกษาแบบนิสสรณ์ัตถปรียัติ
คือการศึกษาพระธรรมคำสอน เพื่อถอนตนออกจากชาติทุกข์ ชรา
ทุกข์ พยาธิทุกข์ มรณทุกข์

ถ้าคนศึกษาด้วยตัณหา มานะ ทิฏฐิ จะเครียด จะปวดหัวทุกคน
ปฏิบัติด้วยตัณหา มานะ ทิฏฐิ ก็เครียด ปวดหัว

บุคคลที่ศึกษาเพื่อถอนตนออกจากทุกข์ จะมีความสุขกับองค์ความรู้
 และสามารถดึงองค์ความรู้นั้นมาใช้ได้ทุกชั้นตอน ใช้ได้ทุกเวลา
สามารถเป็นปัจจัยแก่ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา

กุศลจิตไม่มีเครียดแม้แต่น้อย ที่เครียดเป็นอกุศล
ปรียัติทั้งหมดเป็นประสภารณ์การปฏิบัติของพระพุทธเจ้า ยิ่งเห็น
มากเท่าไร ตนเองก็ได้แบบฝึกได้ข้อฝึกมากเท่านั้น เข้าใจความ
จริงของชีวิตได้ชัดขึ้น ยิ่งรู้ได้มากยิ่งขึ้น กุศลยิ่งมีกำลัง จิตแนบแน่น
ได้เร็วขึ้น

คำถาม บุคคลสมัยพุทธกาล บรรลุธรรมง่าย บางคนก็เฝ้าตอนพบพระพุทธเจ้า

อย่าเอาตนเองไปเปรียบเทียบกับบุคคลในสมัยพุทธกาล เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นอุคฆฏิตัญญู และ วิปจิตัญญู บุคคลเหล่านี้บำเพ็ญบารมีมาอย่างยาวนาน บางคนก็เป็นแสนกับ

ศีล สมาธิ ปัญญา เต็มเปี่ยม เหมือนดอกบัวเหนือน้ำแล้วรอแสงอาทิตย์ เพียงมีกิเลสปิดไว้เล็กน้อย

พวกเราเป็นนัยยะบุคคล เราก็คเคยบำเพ็ญมา แต่อกุศลมีมาก ต้องเพียรพยายามมาก ต้องใช้กำลังของศีลมาเป็นตัวระลึก

วิธีจะดูว่าบารมีเราเป็นอย่างไรให้ดูตอนระลึกศีล ว่าได้ปราโมทย์ ปิติ หรือไม่ ถ้าไม่ได้หรือเล็กน้อย ก็แสดงว่าเราต้องพยายามอีกมาก ไม่ควรท้อ สักวันหนึ่งเราก็จะเชื่อมถึงกุศลที่ถูกกลบอยู่

เมื่อทำศีลให้เกิดเป็นต้นว่าอินทรีย์สังวรศีล ตั้งเจตนาจะปิดบาป ถ้าตั้งบ่อยๆ เจตนาชัด เจตนาแข็งแรงขึ้น เวลาเหตุการณ์เกิดขึ้นก็จะระลึกได้ เจตนาจะมากกระตุ้นเตือน

คำถาม ปัจจัยสันนิสติดศีล ในผู้ครองเรือนจะปฏิบัติอย่างไร

ในธรรมทथाทสูตร พระพุทธเจ้าสอนทั้งบรรพชิตและฆราวาส เพราะกลัวว่าจะติดในเกาะ ๓ เกาะ

๑. ปัจจยามีส ติดในปัจจัย ๔
๒. โลกามีส ติดในลาภยศสรรเสริญ
๓. วัฏฏามีส ติดในวัฏฏะ

สามเกาะนี้อยู่ในทะเลหลวง เวลาหนุนขึ้นมาก็ท่วม หมูสัตว์ก็ตาย จมอยู่ในสังสารวัฏ

พระพุทธเจ้าประทานปัจจัยสันนิสติดศีลมาให้เพื่อให้เรามีปัญญาแยกแยะ ให้เราไม่หลงในอามิสนี้

การที่เรามีปัญญาไปพิจารณาปัจจัย ๔ พิจารณาเกียรติดยศชื่อเสียง พิจารณาวัฏฏะ ว่าไม่ใช่ของดีไม่ใช่ของเลิศของประเสริฐ เราก็จะไม่ติดกับมัน

เมื่อปัจจัยสันนิสติดศีลแข็งแรงแล้ว ก็จะเป็นปัจจัยแก้สติปัญฐาน

สติปัญฐานเหมือนการขึ้นสู่ธรรมนาวา ออกจาก ๓ เกาะ ฝ่าคลื่นลม มุ่งสู่ฝั่งคือพระนิพพาน